

Kõndides Kristuse poole

Jumalale lähenemiseks peame me võtma riske; me peame kaotama hirmu tormide ees ja olema valmis oma elu kaalule panema.

06.11.2017

Pärast seda, kui nad olid kuulanud Kristuse jutlustamist, said mitmed tuhanded inimesed osa leivast ja kalast, mida Ta jagas nii külluslikult, et suur kogus jäi järele.^[1] Kuigi paljud nende hulgast ei pruukinud toimunust aru saada, oli see olnud

vähemalt apostlite jaoks selge ime. Taas kord olid nad täis hämmastust. Nad olid elanud meie Issandaga koos juba mõnda aega ja see polnud esimene ime, mida nad olid tunnistanud. Kuid sel korral oli see teoks saanud nende läbi, nende endi kätes. Nad olid olnud mitte pelgalt pealtvaatajad, vaid tõelised peategelased.

Kuigi ime ise toimus täielikult tänu Kristusele, tegi Ta selle teoks nende abil – leivapätsidega, mille apostlid Talle tõid ja seejärel rahva seas laiali jagasid. Võiks öelda, et see ime leidis aset seda mõõtu mööda, milline oli nende suuremeelsus selle vähese andmises, mis neil oli.

Lisaks hämmastusele olid nad täidetud ka rõõmuga. Veel kord olid nad kogenud meie Issanda lähedust. See uus kogemus ei pruugiks näida nii rabav inimeste puhul, kes olid juba harjunud Kristuse kõrval elama.

Kuid kui kiired oleme me kõik
unustama neid kordi, mil meid on
puudutanud Jumala kohalolek – ja
kui üllatunud ning rõõmsad me
oleme, kui me seda taas tajume!

Kui sageli näeme me selgelt, et Jumal
on meie kõrval; et otsustavatel
hetkedel ei hülga Ta meid. Me oleme
täidetud rõõmu ja turvatundega,
mitte üksnes sellepärast, et miski
hästi õnnestus, vaid samuti ja üle
kõige seetõttu, et me saame aru, et
me elame koos Issandaga.

Ent kui tihti me selle ikkagi
unustame ja anname järele hirmule,
et mõni teine oluline asi ei pruugi nii
hästi välja kukkuda – nagu Jumal
võiks meid unustada või nagu oleks
Rist märk sellest, et Ta on meist ära
pööranud.

Raskused

Rahvahulkadest lahkudes palus Jeesus apostlitel vastaskaldale minna, sellal kui Ta ise mõnda aega palves oli.[2] Nende asjatundlikkuse juures ei paistnud järve ületamine neile mingeid erilisi raskusi valmistavat. Ja isegi kui see oleks seda teinud, siis milline takistus oleks pärast nende äsjaseid läbielamisi ületamatuna tundunud?

Paat sõudis kindlalt kaldast eemale, kuid mõne aja pärast ei liikunud nad enam hästi edasi. Öö saabudes *oli paat juba hulga maad kaldast eemaldunud, heitlemas lainetega, sest tuul oli vastu.*[3] Tagasi minna nad ei saanud ja paistis, et nad ei liigu ka edasi. Neile tundus, et tuul ja lained – raskused – olid neist võitu saamas ning kõik, mida nad teha said, oli püüda pinnale jääda.

Nad kartsid. Ime, mida nad olid tunnistanud kõigest mõned tunnid tagasi, näis nüüd olevat nii kaugel. Kui vaid Jeesus oleks nendega – kuid ta oli jäänud kaldale! Ta oli jäänud maha, ent Ta ei olnud jätnud neid üksi ega neid unustanud. Ehkki nad seda ei teadnud, võis Ta mäenõlvalt näha nende keerulist olukorda, pingutusi ja kurnatust.[4]

Siseelu alguses võime me sageli märgata oma edusamme. Merele siirdudes kaugeneb kallas väledalt. Kuid edasi liikudes ja võitlust jätkates ei ole meie edenemine ajapikku meie jaoks enam nii silmnähtav. Me paneme tähele laineid ja tuult, samas kui kallas näib püsivat kogu aeg samas kauguses. See on usu ja enese hülgamise aeg. See on aeg mõista, et meie Issand ei ole kaotanud meie vastu huvi ja aeg hoida meeles, et raskused – tuul ja lained – on elu vajalik osa, selle elu,

mida meil tuleb pühitseda, teades, et Kristus on meie kõrval.

Kogemus Jumala lähedusest, Tema armu väest, ei säästa meid elus raskustega silmitsi seismisest. Me ei saa oodata, et tunneksime Teda alati enese kõrval ega peaks me ka mõtlema, et Jumala lähedal olemise tõttu probleemid meid ei rõhu. Kuid me ei peaks tegema seda viga, et näeme raskusi kui tõestust sellest, et meie Issand on meist ära pööranud, kasvõi pisut või lühikeseks ajaks.

Raskused annavad meile, vastupidi, võimaluse Jumalale näidata, kui väga me Teda armastame, kui ehe on meie voorus. Need annavad meile võimaluse näidata oma usku Tema ligiolemisse ja teha Ta teiste jaoks kohaolevaks oma rõõmu ja töö kaudu ning tagasilöökide rahuliku vastuvõtmise läbi oma elus.

Maru

Kui meie Issand neile appi tuli, olid Peetrus ja teised tunde tuule, vee ning nende endi sisemise maruga võidelnud.[5] Ta oleks võinud seda teha nii paljudel erinevatel viisidel. Ta oleks võinud probleemi koheselt lahendada või ilmuda nende keskele paati ilma, et nad oleksid näinud Teda tulemas. Kuid Tal oli neile teisi õppetunde õpetada ja Ta eelistas tegutseda viisil, mis annaks neile mõtteainet ka hiljem. Ta tuli nende juurde vee peal kõndides.

Pimeduse tõttu ei olnud kerge näha, kes Ta oli. Tema tulemine oli iseenesest erakordne, kuid apostlid olid juba enne hirmunud ning hirm takistab inimesi sündmusi selgelt ja rahulikult hindamast. Antud olukorras oli nende reaktsioon üsna mõistetav: nad hüüatasid hirmunult.

Meie Issand lohutas neid: „*Olge julged, see olen mina, ärge kartke!*”[6] Ta ei rahustanud tuult ja laineid koheselt, vaid andis oma jüngritele valgust kaitsmaks nende südameid „laevahuku” eest: ma tean, et te olete raskes olukorras, kuid ärge kartke; jätkake võitlust ja usaldage asjaolu, et ma ei ole teid unustanud, et ma olen endiselt teie lähedal.

Peetruse reaktsioon oli ootamatu. Issand, ütles ta, *kui see oled sina, siis käsi mind tulla enda juurde vee peale.* [7] Kõigist apostleist oli peaaegu alati Peetrus see, kes astus välja, nii heaks kui halvaks. Ta sai meie Issanda tugevaimate noomituste osaliseks[8] ja tunnistas Temast samas säärase julgusega, mis hoidis rasketel aegadel teisi ühes temaga.[9] Kuid nüüd on tema initsiatiiv üllatav isegi kellegi nõnda impulsiivse kohta nagu tema. Siimon peaks astuma paadist välja ja tõstma jala lainetele, vee kontrollimatule pinnale.

Õpetaja sõna peale asetas ta ühe jala teise järele üle paadiserva ja hakkas kõndima Issanda poole. Ta tahtis Kristuseni jõuda ja oli valmis oma eesmärgi saavutamiseks kõike tegema.

Otsused, mida me teeme, et sisemise maru aegu õilsamad olla, ei peaks olema pelgalt sõnad. Meie usaldus Jumala vastu peaks ületama mistahes otsustamatuse või hirmu neid otsuseid ellu viia. Me peame olema võimelised otsustavalt astuma, isegi kui ei paista olevat kindlat pinda, millele Kristuse poole kõndimiseks astuda. Jumalale lähenemiseks peame me võtma riske; me peame kaotama hirmu tormide ees ja olema valmis oma elu kaalule panema.

Kõndides üle vee tundis Peetrus tuult ja laineid tugevamalt kui teised. Nüüd, mil ta oli paadist välja läinud ja kõndis Jeesuse poole, sõltus tema elu tema usust veel selgemalt kui

teiste oma. See on see riskantne situatsioon, millest me, kristlased, end leiame. Ka meie püüame rännata meie Issanda poole sellistes olukordades, nii välistes kui sisemistes, mis ei ole suuremalt jaolt meie kontrolli all.

Me oleme enam lainete meelevaldas kui need, kes kardavad üleloomuliku elu suurusele vastu astuda ja eelistavad seda viletsat näilist turvalisust, mida pakub neile nende oma väike paat. Seega ei ole selles midagi imelikku, kui saame aru, et mõnikord ei ole me kindlal pinnal ning peame võitlema maruga. See on aeg veel kord mõista, et me elame usus – mitte sellises usus, mis vaigistab tormid ja võtab ära ohu lainetel kõndides, vaid sellises, mis valgustab meid kesk marutormi ja selgitab meile lainete ägedust.

Usus läbisid nad [israeliidid] Punase mere otsekui kuiva maa, ja kui

egiptlased püüdsid teha sedasama, siis nad uppusid.^[10] Ilma usuta mattume ja upume me elu raskustesse. Kui meil on usk, siis ei põgene me tagasilöökide ees, vaid meil on rohkem vahendeid nendega toimetulemiseks ja me teame, et Jumal saab need meie kasuks pöörata. Valitud Rahvas oli merepõhja mööda kõndides kindlasti hirmul, arvestades lisaks sellele ka ohtu, et nende vaenlased võisid neile järele jõuda; kuid hirmust üle saades saavutasid nad ka ohutuse. Lõpuks saame aru, et see heitlus teel Jumala poole loob kindlama pinnase, millele oma elu rajada kui meie paadi näiline turvalisus.

Ebakinglus

Peetrus oli juba teinud mitmeid samme. *Aga tuult nähes lõi ta kartma ja hüüdis uppuma hakates: „Issand, päästa mind!”* Jeesus sirutas kohe oma käe, haaras temast kinni ning

ütles talle: „Sa nõdrausuline, miks sa kahtlesid?”[11]

Nõdrausuline. Igaüks, kes
Evangeeliumit loeb, üllatub sellest
lausest. Võiks isegi mõelda: kui meie
Issand noomib Peetrust tema nõdra
usu tõttu pärast seda, kui Peetrus on
paadist välja läinud ja Tema poole
vee peal kõndima asunud, siis mida
ütleks Ta minule? Kas on üldse
lootust, et Kristus võiks ühel päeval
näha minus inimest, kel on usku?
Kuid jätkates mõtisklemist selle
stseeni üle võivad esile kerkida
teised küsimused. Kas Jeesus ootas
Peetruselt, et ta kõnniks vee peal
rahulikult, nagu kõnniks ta
päikselisel ja rahulikul päeval tasasel
maal? Kas Issanda sõnad
tähendavad, et rasked olukorrad ei
peaks meid ei puudutama ega
liigutama? Ei, need ei tähenda seda,
sest Kristus ise oli Ketsemani aias täis
ahastust, kui Ta seisis silmitsi

millegagi, mis on objektiivselt hirmuäratav.

Võitluses usus elamise eest ei ole meie eesmärk üksnes panna meid end raskuste ees turvaliselt tundma. See ei tähenda, et asjad ei peaks meid mõjutama, et tähtsad asjad ei peaks meile korda minema või et rasked asjad ei peaks meile muret valmistama. Pigem on meil vaja alati meeles pidada, et Jumal ei jäta meid kunagi ja peaksime püüdma kasutada neid raskeid situatsioone Talle lähemale jõudmiseks. „On tõsi, et elu, mis on juba oma laadilt üsna kitsas ja ebakindel, muutub mõnikord raskeks. – Ent see aitab sul muutuda üleloomulikumaks ning näha Jumala kätt. Siis oled sa inimlikum ja mõistvam nendega, kes sind ümbritsevad.”[12]

See on väga loomulik, et Peetrus tundis end kohe esimestest sammudest peale ebakindlana. See,

mida ta tegi, ületas tema inimlikud võimed, olgu tuul ja lained tormised või mitte. Rahuliku ilmaga ei ole vee peal kõndimine lihtsam kui tormi ajal. Ent milles seisnes Peetruse usu nõrkus? Võib-olla polnud asi niivõrd tema ebakindluses, kuivõrd selles, et ta kahtles Kristuses. Kuni selle hetkeni olid tema silmad Kristusel; ilmselgelt tundis ta end ebakindlalt, kuid ta ei muretsenud sellepärast liiga palju, sest see, mis oli oluline ja võttis kogu tema tähelepanu, oli minna oma Õpetaja poole. Ent äkitselt keskendus ta hoopis iseenda ebakindlusele ja kaotas Jeesuse silmist. Tema ebakindlus, mis oli piisavalt loomulik ja põhjendatud, mandus hirmuks.

Hirmud

Hirm võib haarata meie südame ja muuta selle, mis esialgu eksisteeris vaid meie kujutluses, reaalseteks probleemideks. Mõned asjad

juhtuvad meiega just sellepärast, et me kardame nende juhtumist: hirm, et me tunneme kiusatust; hirm, et me läheme närvi; hirm, et kaotame inimeste silmis oma hea maine; hirm, et me ei suuda midagi piisavalt selgelt seletada; hirm, et me ei pole võimelised probleemiga õigel viisil tegelema...

Kuidas peaksime me siin võitlema? Püüdes seda ebakindlust aktsepteerida, sest üksnes nõnda väldime selle muutumist meie tähelepanu fookuseks. See, kuidas me end Jumala tahet täita püüdes tunneme, ei peaks meile korda minema. Siis oleme me võimelised kõndima Jeesuse poole läbi tuule ja lainete, olemata raskuste pärast hirmunud.

Püha Johannes kirjutab ühes oma kirjas: *Armastuses ei ole kartust, vaid täiuslik armastus ajab kartuse välja /.../ kartja ei ole saanud*

täiuslikuks armastuses.[13] Püha Josemaríale meeldis seda tõlkida nõnda: „Arg inimene ei tea, kuidas armastada”.[14] Armastus ja hirm kuuluvad kahte erinevasse, teineteist välistavasse leeri. Nad ühendavad jõud vaid siis, kui armastus ei ole täiuslik.

Hirm on rahutustunne võimaluse ees kaotada midagi, mis inimesel on või mida ta soovib, et tal oleks.

Ebakindlus on osa inimese seisundist, sest meil ei ole täiuslikke võimeid ka iseenda üle. Seepärast ei saa me oma elust eemaldada kogu ebakindlust. Vastasel juhul ei eksisteeriks lootuse voorust: kus on täielik kindlus, seal pole ruumi lootusele.[15]

Armastuse kord peaks sel juhul välistama hirmu, kuid mitte tingimata ebakindluse või kahtluse. Elamine armastuse leeris tähendab, et ebakindlus ei mandu hirmuks. See

tähendab ebakindluse
aktsepteerimist, integreerides seda
laiema nägemusega asjadest,
usaldusega Jumala vastu, püüdmata
seda täielikult eemaldada, sest see on
midagi, mida me pole võimelised
kunagi tegema. Me ei saa kunagi
taotleda absoluutset kindlust.
Ebakindlus, mida me oma võimete
piiratuduse tõttu tunneme, on võimalus
edendada enese jätmist Jumala
hoolde.

Siis ei nähta usku mitte raskuse, vaid
valgusena, mis näitab meile teed ja
õpetab, kuidas kasutada meie
nõrkusi oma hinge avamiseks
Jumalale. Kristlased ei looda, et
Jumal paneb neid end enesekindlalt
tundma, vaid et nende usaldus
Jumala vastu võimaldab neil näha
kaugemale omaenda ebakindlusest.
Kui meie vaade ei piirdu meie
piirangutega, vaid läheb nendest
neid eitamata kaugemale, siis saame

me tõesti hirmu minetada ja elada armastuse leeris.

Mees või naine, kel on usku, võib olla mures, kahtlev, närvis, tunda häbi, karta endast halba muljet jätta või näha selgelt omaenda puudulikkust. Kuid nad aktsepteerivad neid tundmusi omistamata neile lubamatut tähtsust, laskmata neil valitseda oma väljavaadet või neid halvata. Nad ei mässa nende tundmuste vastu ega näe neid märkidena puudulikkust usust. Nad lähevad edasi, olgugi et nad leiavad õpetuses punkte, mida nad peavad paremini mõistma või kui nad tunnevad end kohatult ja alandatud ning nende hääl väriseb. Nad on õppinud neid asju mitte tähtsustama. Nad on õppinud kõndima Kristuse poole keset laineid. Ning kui tuule või mere tugevus takistab neid Teda nägemast, mõistavad nad, et nad on lapsed. „Kas sa pole näinud, kuidas maised emad käivad väljasirutatud

kätega oma pisikeste järel, kui nood üritavad ebakindlalt kõikudes, ilma kellegi abita teha oma esimesi samme? Sa ei ole üksi: Maarja on sinu kõrval.”[16]

Maarja abiga õpime me Jumalat usaldama.

[1] Vrd Mt 14:20–21

[2] Vrd Mt 14: 22–23

[3] Mt 14:24

[4] Vrd Mk 6:48

[5] Vrd Mt 14:25

[6] Mt 14:27

[7] Mt 14:28

[8] Vrd Mt 16:23; Mk 8:33

[9] Vrd Mk 16:15–16; Jh 6:67–68

[10] Heb 11:29

[11] Mt 14:29–31

[12] Püha Josemaría. *Vagu*, nr 762

[13] 1Jh 4:18

[14] Püha Josemaría. *Sepikoda*, nr 260

[15] Vrd Rm 8:24

[16] Püha Josemaría. *Tee*, nr 900

.....